

AFDELINGSPROFIEL
Heelkunde 2 - 15

AFDELINGSPROFIEL: Heelkunde HLK2 I5

Algemene gegevens

Hoofdverpleegkundige: Willem Geysen

Clustermanager: Sarah Windey

Mentoren: Ariane en Kristel

Specialismen:

neurochirurgie

Specialisten:

Prof. Dr. Van de Kelft

Dr. Van Der Planken

Dr. Schrooten

pijnkliniek

Prof. Dr. Van Buyten

Dr. Smet

Dr. Jerjir

E-mail: willem.geysen@aznikolaas.be

Tel.: 03 760 21 73

Bezoekuren: van 14u30 tot 20u00

Locatie: campus Sint Niklaas Moerlandstraat, straat 708, 5de verdieping, Blok I5

Meest voorkomende ingrepen

NEUROCHIRURGIE

MED: micro endoscopische discectomie. De rug bestaat uit 24 wervels met tussen elke wervel een tussenwervelschijf.

De tussenwervelschijf heeft een zachte kern en een hard omhulsel. Wanneer dit hard omhulsel scheurt, kan de zachte kern naar buiten en tegen een zenuwwortel drukken. Dit veroorzaakt pijn. Bij een MED zal de neurochirurg door middel van een kijkoperatie het uitpuilende deel van de zachte kern verwijderen.

DISCUS HERNIA: dezelfde pathologie als de MED, maar de neurochirurg zal het uitpuilende deel verwijderen op de klassieke manier, door middel van een incisie.

LAMINECTOMIE: wordt gedaan bij kanaalstenose (meestal lumbaal). Wanneer het ruggenmergkanaal vernauwd is, wordt er druk uitgeoefend op de zenuwen. Patiënten krijgen minder gevoel in de benen, soms ook krachtsverlies. De neurochirurg zal het kanaal verruimen door de wervelbogen van de wervels gedeeltelijk te verwijderen.

PLIA: vastzetten van wervels aan de hand van schroeven

ADIA: anterieure decompressie fusie thv de hals

MAVERICK: bij discopathie ter hoogte van de lumbale wervels zal de neurochirurg de tussenwervelschijf vervangen door een prothese. De benadering gebeurt via de buik. De naam van deze prothese is Maverick.

STEREOTAXIE: Het grootste toepassingsgebied voor de stereotaxie in dit ziekenhuis is voor het nemen van een biopsie van een ruimte innemend proces in de hersenen. Er wordt een drie-dimensioneel beeld verkregen, waardoor precieze lokalisatie binnenin de hersenen mogelijk is. Een ander toepassingsgebied kan zijn de neuromodulatie;

SUBDURAAL HEMATOOM : hersenen zijn omgeven door 3 vliezen : dura mater, arachnoïdea en pia mater. SDH is een hematoom tussen de dura mater en de arachnoïdea.

SUBARACHNOIDALE BLOEDING : bloeding tussen de arachnoïdea en pia mater, in deze ruimte bevindt zich ook het liquor.

INTRACEREBRALE BLOEDING : bloeding in de hersenen zelf.

AVM: arterio-veneuze malformatie, aangeboren. Arterieel bloed wordt in de hersenen dmv haarvaatjes aan de cellen afgegeven en terug opgenomen om zo weer als zuurstofarm bloed aan de venen te geven. Wanneer deze haarvaatjes ontbreken, zal het bloed met slagaderlijke druk overgaan naar de venen, waardoor de vene zal uitzetten en eventueel kan barsten.

TUMORECTOMIE : verwijderen van een gezwel uit de hersenen. Er bestaan verschillende soorten hersentumoren. De meest gekende zijn meningioom (goedaardig, gaat uit van de hersenvliezen) en het astrocytoom (gaat uit van het hersenweefsel zelf). Een glioblastoom is een astrocytoom graad 4 en is zeer kwaadaardig. Het verwijderen van een hersentumor gebeurt steeds door middel van een trepanatie.

SHUNT: onze hersenen zijn omgeven door zo'n 150 ml hersenvocht (liquor). Dagelijks wordt er 450 ml liquor geproduceerd. Wanneer door obstructie of resorptiestoornissen het liquor niet weg kan, zullen de ventrikels in de hersenen uitzetten en ontstaat er overdruk. De neurochirurg kan dan beslissen een pompsysteem (shunt) te plaatsen.

Deze kan van in de ventrikel naar de buikholte verlopen (ventriculo-peritoneaal), of van in de ventrikel naar het hart (ventriculo-atriaal) of van het ruggenmergkanaal naar de buikholte (lumbo-

peritoneaal). Een shunt bevat kleppen die vanaf een bepaalde druk in de hersenen het hersenvocht laten afvloeien. Er bestaan shunts met regelbare kleppen en zonder regelbare kleppen. Het grote gevaar van de shunt is verstopping of infectie.

PIJNKLINIEK

DCS : dorsale cortexstimulatie, ofwel het plaatsen van een neurostimulator. Patiënten met chronische pijn krijgen een apparaatje ingeplant waardoor de cortex in de hersenen prikkels waarneemt in plaats van de pijn. Men ervaart tintelingen ipv pijn. In eerste fase wordt er een proef geplaatst in tweede fase een definitieve stimulator

DRS : Drug related system of dorsal root systeml. Inplanten van een morfinepomp of pomp met Baclofen. In eerste fase wordt er een proef geplaatst in tweede fase een definitieve stimulator

Frequent toegediende medicatie

- **Augmentin** = antibiotica
- **Catapressan** = antihypertensiva, wordt op I5 gebruikt als substitutietherapie bij afbouw van medicatie van patiënten van de pijnkliniek via intraveneuze vorm.
- **Clexane** spuitampul = laag molecuair heparinaderivaat ter preventie van trombose.
- **Moviprep** = darmreiniging bij abdominale operaties. Patiënt drinkt preoperatief 4 liter colopegoplossing .
- **Contramal** = pijnstillend
- **Dafalgan** = pijnstillend en koortswerend, op basis van paracetamol
- **Dehydrobenzperidol = DHBP** = neurolepticum, wordt vaak als antipsychotisch middel gebruikt bij erg verwarde of agressieve patiënten. Op I5 maakt men echter gebruik van 1 van de nevenwerkingen, nl het anti-emetica. Daarom in kleine hoeveelheden bij patiënten die postoperatief braken.
- **Depakine** = anti-epilepticum
- **Diphantoïne** = anti-epilepticum
- **Fleet** = laxativa voor rectaal gebruik, preoperatief meestal
- **Floxapen** = antibioticum
- **Fraxiparine** spuit = laag molecuair heparinaderivaat ter preventie van trombose
- **Iso-betadine** = ontsmettend, wordt als wondverband gebruikt bij de operaties van de pijnkliniek. Ook als ontsmettende shampoo bij hoofdoperaties.
- **Keppra** = anti-epilepticum
- **Lioresal** = middel tegen spasticiteit (Baclofen)
- **Litican** = anti-emetica
- **Loramet** = slaapmedicatie
- **Marevan** = bloedverdunner
- **Monuril** = blaasontsmetting
- **Motifene** = NSAID, ontstekingsremmend en pijnstillend
- **Perfusalgan** = pijnstillend, koortswerend, intraveneus
- **Redomex** = antidepressiva
- **Redoxon** = vitamines (vitamine C)
- **Rivotril** = benzodiazepine
- **TED kousen** = anti trombosekousen
- **Tegretol** = anti-epileptica
- **Temesta** = benzodiazepine (kalmerend, slaapmedicatie)
- **Tilcotil** = ontstekingsremmer
- **Tranxene** = benzodiazepine
- **Trazolan** = antidepressiva
- **Ultra K** = kalium
- **Urfadyn** = blaasontsmetting (gynaeco)
- **Valium** = benzodiazepine

- **Vaproaat** = anti-epilepticum
- **Xanax** = benzodiazepine
- **Zantac** = maagprotectie
- **Zinnat** = antibioticum
- **Zyrtec** = tegen de jeuk

Meest voorkomende verpleegkundige activiteiten

preoperatieve activiteiten

- starten van een verpleegkundig dossier
- controle van de fysische parameters
- controle van de vitale parameters
 - bloeddruk /pols / temperatuur / AH
- bloedafname
- darmreiniging
 - toedienen van fleet
 - darmvoorbereiding voor onderzoek
- hygiënische zorgen
 - bedbad
 - huidinspectie / navelreiniging
 - mondverzorging
- lokale voorbereiding van de operatiestreek
 - scheren
- directe voorbereiding
 - preoperatieve medicatie
 - anti-emboolkousen
 - starten met anticoagulantia (SC-inspuitingen)
 - bedvoorbereiding
 - kamervoorbereiding

begeleiding bij transfer van en naar OK postoperatieve activiteiten

- controle
 - vitale parameters
 - bloeddruk /pols / ademhaling / temperatuur./ braakneigingen.
 - sepsis en shock herkennen
 - comaschaal
- fysische parameters
 - roodheid / pijn / zwelling / wondvocht / bloedverlies..
- infuus / pijnpomp
- diurese / vochtbalans / blaastraining / residubepaling
- plaatsen van een verblijfssonde
- drainage
 - redondrainage
 - drain op zak
 - ventrikeldrainage
 - ICP drukmeting
 - Jackson Pratt drain
- algemeen
 - begeleiding eerste maal uit bed
 - wondzorg

- wondzorgprotocol
- plaatsen van wiken
- verwijderen van draadjes / haakjes / drain
- droge en vochtige verbanden en gecompliceerde wondzorg
- patiënteneducatie

algemeen verpleegkundig

- verpleegkundige administratie
- verpleegkundig dossier
- MVG-registratie
- medicatie
 - toedienen van PO / SC / IM / IV inspuitingen
 - toedienen van insuline
 - O2 therapie
 - aërosoltoediening
 - medicatiedistributie: COW
- IV-therapie
 - plaatsen van een intraveneuze katheter
 - toezicht op IV infuus
 - transfusie
- testen
 - glycaëmiecontrole
 - bloedafname
 - haemocultuur
 - steriel staal urine
- preventieve maatregelen
 - decubitus
 - nosocomiale infectie
 - desoriëntatie
 - valpreventie
- zelfzorg aanleren en ADL
 - hygiëne
 - holistische observatie en opvang: zware ingrepen
- MRSA-screening

Overlegstructuren op de afdeling

Overdrachtmomenten – SBAR(R)

- patiëntenoverdracht om 6u54
- patiëntenbespreking: 14u00
- patiëntenoverdracht van late - naar nachtdienst 21u 45

Multidisciplinair overleg (MDO)

- elke week woensdagvoormiddag om 10u

Werkoverleg

- 4x per jaar (met het personeel van de afdeling)

Interprofessioneel overleg

- zaalronde met de chirurgen
- patiëntentoe met de anesthesisten

Verpleegkundige dagindeling op de afdeling

- 06u54: briefing van de nachtverpleegkundige aan de vroege dienst
- 07u15: controle medicatie
patiënten premediceren en naar OK brengen
patiënten opnemen
- 08u00: maaltijden opdienen
medicatie verdelen
zo nodig patiënten installeren en helpen bij de maaltijd
- 08u30: korte koffiebreak
maaltijden afdienen en waterkannen ronddelen
ochtendverzorging starten:
bedbad / aankleden / bedopmaak
controle van de parameters
wondzorg
- 11u00: opruimen en aanvullen van de verpleegkarren / utility in orde brengen
verpleegdossiers aanvullen
- 11u30: vroege dienst gaat eten (variabel tijdstip)
- 12u00: middagmaal opdienen
medicatie controleren en ronddelen
waar nodig patiënten installeren en helpen bij de maaltijd
- 13u00: dagdiensten gaan eten
maaltijden afdienen
koffie en thee bezorgen
- 14u00: medicatiecontrole en bedeling
patiëntenbespreking: briefing van de vroege dienst aan de late dienst
- 15u00: medicatie nakijken
- 16u00: namiddagverzorging:
verpleegkundige continuïteit:
nazicht vitale en fysische parameters / pijncontrole
opvolging van de IV-therapie
wondzorg
hygiënische zorgen
nazicht van de redon- en urinedebieten
waterkannen bijvullen
- 17u00: opdienen avondmaaltijd
controle en ronddelen van de medicatie
zo nodig patiënten installeren en helpen bij de maaltijd
- 18u00: maaltijden afdienen
avonddienst kan eten
- 19u30: start avondverzorging = idem namiddagverzorging
verpleegkarren aanvullen + utility opruimen
- 21u45: briefing van de late dienst aan de nacht

22u06: verpleegkundige continuïteit:
controle patiënten
nazicht redons- en urinedebieten
opvolging IV-therapie
parameters- en pijncontrole
medicatie klaarzetten
opruim / aanvullen van de verpleegkarren
medicatiebladen tellen + 1x/week overschrijven
waterkannen vullen
patiënten 1^e Ok wekken en premediceren

Het opnemen van patiënten, transport van en naar Ok, doktersvisite, ontslagen,... zijn activiteiten die over de ganse dag verlopen.

Vereiste voorkennis en vaardigheden van de studenten

Volgende theoretische kennis over:

- anatomie, fysiologie en pathologie van het zenuwstelsel
- heelkundige verpleging

Basisnotie van:

- hygiënische zorg
- kennis van ziekenhuishygiëne

Praktisch:

- volgens studieniveau gekende doelen

Handig om weten

Doelstellingen kenbaar maken (ook aan de mentoren) en zelf initiatief nemen om doelstellingen te bereiken.

Omwille van het ruime aanbod van specialiteiten hebben we dagelijks een grote pre- en postoperatieve zorg. Deze zorgen vragen toch wat kennis en inzicht in de pathologie. vandaar dit bundeltje met een korte uitleg over de meest voorkomende ingrepen.

Laat dit bundeltje een leidraad zijn gedurende de stageperiode.

Het is aan de student zelf om meer info te vragen of op te zoeken.

De verpleegkundigen van de afdeling veronderstellen wel dat deze inhoud gekend is.

Je kan ook altijd via NIKODOC van het ziekenhuis informatie opvragen.

Wij zijn benieuwd naar jouw mening over de kwaliteit van de stagebegeleiding op onze afdeling. Vergeet daarom aub de elektronische, anonieme bevraging niet in te vullen op het einde van de stageperiode VIA INTRANET .

*We wensen jullie alvast een fijne stage
Tot binnenkort!*